

YAŞAYAN KONYA HAFIZASI
İKİNDİ SOHBETLERİ
MEVLÂNA
VE İLETİŞİM
CEMİL PASLI

HER CUMARTESİ 2 MART CUMARTESİ SAAT: 16:00 KOYUNOĞLU MÜZESİNDE

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

MEVLÂNA ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
İNSTITUTE OF RUMI STUDIES
دانشگاه سلجوق الشیخی تحقیقاتی مولانا

02 Mart 2019 Cumartesi günü saat 16.00 da Konya Koyunoğlu Müzesi konferans salonunda Konya Büyükşehir Belediyesi ve Selçuk Üniversitesi Mevlana Araştırması Enstitüsü'nce düzenlenen İkinci Sohbetleri programında **“Mevlana ve İletişim”** konusunu 50 dakikalık bir sunumla arz edeceğim.

“Mevlana ve İletişim” konusunu merak eden bütün dostlarımı programa davet ediyorum.

Programa katılmayanlar daha sonra “İkinci Sohbetleri Mevlana ve İletişim” konu başlığı ile

You Tube'den izleyebilirler.

Sunum planımı, neler konuşacağımı, nelerden bahsedeceğimi sizlerle paylaşmak isterim:

İletişimin önemi

Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir ki, onun kökü sabit, dalı ise göktedir. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Allah insanlar için örnekler verir; umulur ki onlar öğüt alır-düşünürler. Kötü (murdar) söz ise, kötü bir ağaç gibidir. Onun kökü yerin üstünden koparılmış, kararı (yerinde durma, tutunma imkanı) kalmamıştır. Allah, iman edenleri, dünya hayatında ve ahirette sapasağlam sözle sebat içinde kılar. Zalimleri de şaşkırtıp-saptırır; Allah dilediğini yapar. (İbrahim Suresi, 24-27)

“Öf” bile deme ve onları azarlama; onlara **güzel söz** söyle.” (İsra Suresi, 23)

“İkiniz Firavun'a gidin, çünkü o, azmış bulunuyor.” “Ona **yumuşak söz söyleyin**, umulur ki öğüt alıp-düşünür veya içi titrer-korkar.” (Taha Suresi, 43-44)

“Kullarıma, **sözün en güzel olanını** söylemelerini söyle. Çünkü şeytan aralarını açıp bozmaktadır. Şüphesiz şeytan insanın açıkça bir düşmanıdır.” (İsra Suresi, 53)

Cennet'e götürecektir amel Allah tarafından bağışlanmaktadır). Bağışlanmanın sebepleri de bolca **selam vermek ve güzel konuşmaktır**.” Hz. Muhammed(s.a.v.)

İlişkilerin yenilgisi genellikle **iletişim** yenilgisidir. Zygmunt Bauman

İletişimin kodları/kökleri/zaman/mekan

İbn Tufeyl/Abentofail(1105-1185)-Marakeş-Hay bin Yakzan: 'Esrarü'l-Hikmeti'l-Meşrikiye'. Bu ilk 'felsefi roman' ve ilk 'robinsonad', Tanpınar'ın deyişle 'Müslüman aleminin felsefi tek romanı', 14. Yüzyıldan başlayarak belli başlı Avrupa dillerine çevrildi; Defoe, Bacon, Spinoza ve More gibi pek çok düşünür ve sanatçı üzerinde etkili oldu. Doğu, özellikle Osmanlı ise İbn Tufeyl'e ve yapıtına ilgisiz kaldı: Üzerindeki 'Hay bin Yakzan' etkileri özel çalışmalara konu olan 'Robinson Crusoe' defalarca Türkçe'ye çevrildiği halde, 'Hay bin Yakzan, dilimize kazandırılmak için 1923 yılını, kitaplaşabilmek için de 1985 yılını bekleyecekti. Bu yeni ve genişletilmiş baskıda, İbn Tufeyl'in 'Hay bin Yakzan'ına ek olarak –M.Şerefeddin Yaltkaya'nın çevirisi ve İslam dünyasında alegorik öykü geleneğinin tarihçesini ve düşünsel arka planını aktardığı giriş yazısıyla İbn Sina'nın 'Hay bin Yakzan'ı da yer alıyor.

Daniel De Foe-(1660/1731)-Londra-Robinson de Crusoe

Maveraünnehir/Türkistan/Şarkiyatçılık/Oryantalizm

Mevlana Celaleddin Rumi(1207 Belh-1273 Konya)-Gönül

Siraceddin Urmevi(1198 Urmiye – 1283 Konya)-Akıl

Sadreddin Konevi(1209, Malatya- 1274 Konya)- Vicdan

Muhyiddin Arabi(1165, Murcia, Endülüs-1240, Şam, Suriye)

İletişimin kodları/Arka plan

Ebu Mansur Maturidi(853/944)

Mevlanamız-Allah/Kur'an-ı Kerim

Hocamız-Hz. Muhammed(s.a.v.)/Sahih Sünnet

....(Ebu Mansur)

Ahmet Hamdi Tanpınar bir gün Yahya Kemal'e sorar:

"Üstad, biz Viyana kapılarına nasıl olduk da gittik?"

Yahya Kemal:

"Pilav yiyerek ve Mesnevi okuyarak!" cevabını verir.

İletişimin temeli/Gönül ve akla hitap

Beyan/Lafız

İrfan/Kalp

Burhan/Akıl

İletişim usulü

Dinle neyden...

3 oku(Alak suresi) 1 yaz (kalem suresi)

Peygamberlere uyarılara dikkat! (İletişim(Muhammed(s.a.v.), sevgi(Nuh(a.s.)),sabır(Yunus a.s))

Ailede Huzur İçin 9 S (Sohbet(iletişim), sevgi, sabır)

Asrın insanına, asrın iletişim usulü ile.

Mevlana'nın eserlerinde müstehcenlik meselesi

Müstehcen mi? (6 ciltlik eserde yer alan 100 bine yakın beyit içerisinde yaklaşık on beş kadar müstehcen içerikli hikaye)

Her münevver havas veya avam ile iletişimde muhatabın seviyesini ve kullandığı üsluba dikkat etmiştir.

Biri annesini öldürür. 'Niye anneni öldürdün?' derler. 'Zina yapıyordu.' Cevabını verir. 'Annemi öldüreceğine adamı öldürseydin.' Dediklerinde şöyle der: 'Her gün bir adam mı öldürmeliydim? Burada, kötülüklerin önünün kesilmesi için **nefsin öldürülmesi** veya ıslahı yeterlidir, demek için böyle bir örnek verilmiştir.

Hind, Yunan ve Roma edebiyatı hikâyelerinden Kelile ve Dimne'den hayvanlara ait efsaneler aldığı gibi Latin şairi Apolla'dan da, eşeğe gönlünü kaptıran bir kadının hikâyesini almaktadır.

Eşekle ilişkiye giren kadın meselesinde anlatılan hikayede eşek nefsi ve nefsin sınırsız isteklerini, kabak ise nefsin isteklerini sınırlayan şeriat kurallarını temsil etmektedir. Müslümanın meşru dairede ihtiyaçlarını gidermesi o günkü seviyede insanlara aktarılmıştır. Şeriat kurallarını, İslam'ın çizgilerine(kabağa) dikkat etmeyen kişinin düştüğü durumu ise ev sahibesinin eşek(nefsin istekleri) karşısında düştüğü durumla tasvir edilir.

Bugün edep konusu İslam toplumunda aşırı abartılı anlatılarak insanın mühim bir ihtiyacı olan helal dairede cinsel ihtiyaçlarını giderme ve cinsel eğitim ihmal edilmekte, halının altına süpürülmektedir.

Şiddetli geçimsizlik mi ???

Depo ve mesane meselesi (cinsel ihtiyaçlar)

... Onlar sizin için bir elbise, siz de onlar için bir elbisesiniz... Bakara, 2/187

“Kadınlarınız sizin için bir tarladır. Tarlanıza nasıl derseniz öyle varın. Kendiniz için önceden (uygun davranışlarla) hazırlık yapın...” Bakara Sûresi, 2/23

Sekinete eresiniz diye size kendi cinsinizden eşler yaratıp da aranızda ***meveddet ve rahmet meydana getirmesi***

O'nun varlığının delillerindendir.Doğrusu bunda,iyi düşünen bir kavim için ders alınacak çok şey vardır. Rum, 30/21

Züyyina linnasi hubbus şehavatı mine nisa... Al-i İmran,3/14 Ensar kadınlarına peygamberimizin övgüsü(Ne mübarektir ensar kadınları ki; hayaları dinlerini öğrenmenin önüne geçmedi)

Vajinismus bir reddediştir kendini veya eşini, ya da diğer bilinçaltındaki virüsler, migren-cinsellik ilişkisi...

Eşinize gidin aynısı eşinizde vardır. Hemmet bihi, biha

Cinsel ihtiyaç fıtridir ve cinslerin birbiriyle meşru dairedeki cinsel yaşamı maslow ihtiyaçlar piramidinin tüm katmanlarını ilgilendiriyor.

Buyurun gelin efendim.

Konya'nın engin gönlünün, gönülden günüle kurduğu iletişim köprüsünü birlikte yad edelim.

Bekliyoruz inşaallah.